

The background of the page features a large, faint watermark of the University of Oslo seal. The seal depicts a woman in classical attire playing a lyre, surrounded by the Latin text 'UNIVERSITAS OSLOENSIS' and the year 'MDCCLXII'.

Økonomisk institutt

Årsrapport for 2013

Det samfunnsvitenskapelige fakultet
UNIVERSITETET I OSLO

Innhold

Innledning.....	2
Forskning.....	3
Forskerutdanning.....	7
Undervisning.....	10
Formidling og kunnskapsutveksling.....	14
Personale, organisasjon og økonomi	15

Innledning

Økonomisk institutts formål er å bidra til utvikling og overføring av kunnskap i samfunnsøkonomi med tilhørende hjelpedisipliner og slik tilføre samfunnet forskningsresultater og viten. Dersom formålet oppnås, vil instituttet

- være en kjent og markant bidragsyter til og formidler av kunnskap;
- være anerkjent nasjonalt og internasjonalt som en ledende forsknings- og undervisningsinstitusjon;
- innta en sentral posisjon i utdannelsen av økonomer og bidra til at de i kraft av sin utdanning har gode arbeidsmuligheter;
- være åpent for den nasjonale og internasjonale omverden;
- være en velfungerende og attraktiv arbeidsplass for alle grupper av medarbeidere og gjester, og ha et velfungerende og attraktivt studiemiljø.

Instituttet har i også i 2013 fått nye, eksternt finansierte prosjekter og derved grunnlag for å utvide den faglige aktiviteten. Instituttet fikk et ERC Advanced Grant med tittelen *The Macroeconomics of Inequality, Development and the Welfare State*, og prosjektet *European Strains*, som er finansiert av Forskningsrådets program *Europa i endring*, hadde oppstart i 2013.

Instituttets økonomiske handlingsrom er fortsatt meget godt, slik at det kan foretas en jevn rekruttering til faste vitenskapelige stillinger i den kommende femårsperioden. Instituttet ansatte to førsteamanuenser i 2013. Det ble også ansatt to postdoktorer, i hovedsak finansiert av større, eksternt finansierte prosjekter. Av seks stipendiater som begynte høsten 2013, var to knyttet til OFS, men finansiert av instituttets basismidler (egenandel til OFS), og tre var finansiert av ESOP. Alle vitenskapelige stillinger utlyses internasjonalt, og fra høsten 2013 benytter instituttet EconJobMarket.org som rekrutteringskanal for postdoktor- og førsteamanuensisstillinger. Vi har etter hvert fått et internasjonalt arbeidsmiljø, med tre fast vitenskapelig ansatte, seks postdoktorer og syv stipendiater rekruttert fra utlandet.

Instituttet (v/ESOP) arrangerte den årlige ThReD -konferansen (Theoretical Research in Development Economics) i juni, samt flere workshops i løpet av året, og 100-årsjubileet for kvinners stemmerett ble markert med en offentlig forelesning. Tema for instituttets formidlingskonferanse i januar 2013 var *Norge i verden – trender som påvirker oss*. Tidligere Nobelprisvinner i økonomi, James J. Heckman, holdt årets Haavelmo Lecture 13. desember.

Kjetil Storesletten ble, sammen med Zheng Song og Fabrizio Zilibotti, tidelt Sun Yefang prisen for artikkelen *Growing Like China*, og Bård Harstad mottok Erik Kempe Award for beste artikkel i miljø- og ressursøkonomi de siste to år.

Instituttet har i 2013 vedtatt nye opptakskrav til PhD-programmet som vil bli gjort gjeldende f.o.m. opptaket 2015. Formålet med endringen er å få en bedre integrasjon mellom masterprogrammet og forskerutdanningen ved at studentene må ta grunnleggende kurs *før* de starter på PhD-programmet. Instituttet vil da kunne tilby flere doktorgradskurs som er tilpasset studentenes avhandlingstemaer, og studentene vil ha et bedre metodisk utgangspunkt når de begynner på avhandlingen. Det overordnede mål er å styrke kvaliteten på doktorgradsprogrammet.

Forskning

De strategiske mål for instituttets forskning er:

- Instituttet skal ivareta så vel grunnforskning som anvendt forskning, både teoretisk og empirisk relatert, og av høy relevans og kvalitet. Instituttet skal verne om den akademiske frihet, troverdighet og vitenskapelige uavhengighet.
- Instituttet skal tilhøre den europeiske elite på utvalgte forskningsområder og være med i verdenseliten på én til to områder. Instituttet skal være ledende i Norge innenfor mikroøkonomi, makroøkonomi og økonometri, samt innenfor flere anvendte områder.
- Instituttet skal utgjøre et attraktivt forskningsmiljø. Instituttet skal tiltrekke seg høyt kvalifiserte forskere og delta i attraktive gjesteutvekslinger og samarbeidsavtaler med andre universiteter.

Selv om den enkelte forsker har stor frihet til å velge både emne og metode for sin forskning, vil instituttet stimulere til konsentrasjon om utvalgte emne- og metodeområder, blant annet for å utnytte synergieffekter. I praksis vil dette bety at instituttet prioriterer ressurser til utvalgte områder. Valget av prioriterte områder vil måtte vurderes løpende, samtidig som det må sikres en betydelig grad av kontinuitet. I vurderingen av nye prioriteringer vil det blant annet bli lagt vekt på om forskningsområdet er lovende, finansieringsmuligheter, undervisningsbehov og muligheten for samarbeid med andre institusjoner, også fra andre disipliner.

De prioriterte områdene kan organiseres og understøttes i form av egne forskningssentre eller forskningsgrupper ved instituttet. Senteret for fremragende forskning ESOP – *Centre for the study of Equality, Social Organization, and Performance* har siden 2007 representert den største satsningen fra instituttets side, men aktiviteten har blitt betydelig utvidet de seinere år med *Oslo Center for Research on Environmentally friendly Energy* (CREE) fra 2011, et senter for offentlig økonomi *Oslo Fiscal Studies* (OFS) og et ERC Starting Grant med tittelen *General Institutional Equilibrium* (GInE) fra 2012, og i 2013 tilkom et ERC Advanced Grant med tittelen *The Macroeconomics of Inequality, Development and the Welfare State*, samt prosjektet *European Strains* som er finansiert av Forskningsrådets program *Europa i endring*.

Som det fremgår av tabellen nedenfor, ble det i 2013 publisert 48 (poenggivende) artikler, hvorav 11 på nivå 2, og 6 bøker. Dette er en nedgang i sammenlignet med 2012, men foreløpig regnes det som et utslag av normal variasjon i antallet publikasjoner fra år til år. Antallet publikasjoner i topp-tidsskrifter viser en økende trend, og denne framgangen er i tråd med instituttets mål. En detaljert oversikt over publikasjoner fins i vedlegg én.

Tabell 1: Publikasjoner (basert på registreringer i Cristin)

	2009	2010	2011	2012	2013
Tidsskriftsartikler					
- nivå 2	12	19	15	21	11
- nivå 1	28	41	26	34	37
Bøker	1	0	0	2	6
Del av bok	8	4	6	8	0

Publikasjonspoeng ¹	47,1	63,4	38,3	47,6	32,7
--------------------------------	------	------	------	------	------

På Tilburg Universitets rangering av økonomiske læresteder basert på publisering i topptidsskrifter (<https://econtop.uvt.nl/>), ble instituttet rangert som nr. 143 med 36 publikasjoner i perioden 2008-2012 (tabell 2).² På RePEc-IDEAS rangering av økonomiske forskningsinstitusjoner basert på siteringer (<http://ideas.repec.org/top/>), var instituttet ved utgangen av 2013 rangert som nr. 175. På begge rangeringene ligger instituttet fremst i Norge, men et godt stykke bak de fremste i Norden. Det har ikke vært noen entydig endring i instituttets plassering på disse rangeringene over tid (tabell 3).

Tabell 2: Rangeringer

	<i>Tilburg</i> ³	<i>IDEAS-RePec</i> ⁴
Verden	1. Harvard (582)	1. Harvard
	2. Chicago (387)	2. NBER
	3. Stanford (327)	3. World Bank Group
Europa	11. LSE (244)	7. LSE
	13. Oxford (220)	11. Oxford
	19. Tilburg (171)	16. Paris School of Econ.
Norden	50. København (89)	66. Århus
	55. Stockholm U. (83)	95. IIES, Stockholm
	61. Århus (79)	113. København
Norge	143. UiO (36)	175. UiO
	276. UiB (15)	213. NHH
	293. BI (14)	318-382. UiB

Tabell 3: Instituttets rangering over tid

	2009	2010	2011	2012	2013
Tilburg ⁵	145	142	140	143	n/a
IDEAS-RePec ⁶	166	193	174	184	175

Kjetil Storesletten ble, sammen med Zheng Song og Fabrizio Zilibotti, tidelt Sun Yefang prisen for artikkelen «Growing Like China». Det er første gangen denne prisen, som er den høyeste utmerkelse innen økonomi i Kina, har blitt tildelt europeiske forskere. Storesletten fikk også medlemskap i Academia Europaea, den mest prestisjefylte organisasjonen for vitenskap i Europa. Bård Harstad

¹ I henhold til DBHs publikasjonstall for 2013

² Tallene er ikke oppdatert for 2013, og derfor presenteres tall t.o.m. 2012.

³ Basert på registrerte publikasjoner i 35 topp tidsskrifter i perioden 2008-2012; antall publikasjoner i parentes.

⁴ Basert på siteringer av arbeider registrert i RePec pr. desember 2013.

⁵ Gjennomsnitt over inneværende og fire foregående år.

⁶ Pr. desember inneværende år.

mottok Erik Kempe Award for beste artikkel i miljø- og ressursøkonomi de siste to år. Han ble også tildelt Fridtjof Nansen-prisen for unge forskere.

Deltagelse i instituttseminarer og andre faglige seminarer anses som en viktig del av forskningsprosessen, som dels bidrar til en felles faglig identitet, og dels er en forutsetning for å invitere eksterne foredragsholdere. Instituttet vil fortsette tradisjonen med ett ukentlig seminar med hovedsakelig eksterne innledere (Department seminar) og et ukentlig internt seminar (Staff lunch seminar). I tillegg vil instituttet støtte opp om mer spesialiserte seminarer, slik som CREE-seminaret, ESOP-seminaret og OFS-seminaret. I alt ble det avholdt 99 seminarer ved instituttet i løpet av 2013. En detaljert oversikt over seminarene er gitt i vedlegg to.

Den årlige ThReD -konferansen (Theoretical Research in Development Economics) ble i 2013 avholdt i Oslo i samarbeid med ESOP. Konferansen hadde 45 deltagere og fant sted 28.-29. juni. ESOP arrangerte også tre andre workshops i 2013, den sistnevnte i samarbeid med Max Planck-instituttet i Berlin:

- 30. april: The Norwegian Oil Economy
- 21. juni: Inequality in Latin America
- 20.-29. oktober: Advances in the Political Economy of Conflict and Redistribution

OFS arrangerte to workshops i 2013, sistnevnte i samarbeid med IZA og SSB.

- 8.-9 mars: Taxation of Inheritance and Wealth
- 22. Mai: Tax Policy

Instituttet har i 2013 hatt et stort antall gjester, blant annet i forbindelse med seminarer og konferanser. I tillegg kommer lengre gjesteopphold ved instituttet (se vedlegg tre). Tidligere Nobelprisvinner i økonomi, James J. Heckman, besøkte instituttet i desember og holdt «Haavelmo Lecture» over temaet *Causal Analysis After Haavelmo*. Instituttets ansatte har også besøkt utenlandske forskningsinstitusjoner og samarbeider med en rekke institusjoner i inn- og utland. En oversikt over lengre forskningsopphold ved utenlandske institusjoner samt instituttets samarbeidende institusjoner finnes i vedlegg 4. Samarbeidet gjelder dels enkeltpersoner og dels større forskningsprosjekter eller mer formalisert samarbeid. I vedlegg 5A finnes en oversikt over faglige presentasjoner og konferansebidrag fra instituttets ansatte. De vitenskapelige ansatte har til sammen utført 135 referee-oppgaver for internasjonale tidsskrifter. I tillegg har Kjetil Storesletten hatt 160 referee-oppgaver i rollen som redaktør for Scandinavian Journal of Economics.

Instituttet hadde i 2013 i alt 15 eksternt finansierte prosjekter, konferer oversikten i vedlegg 7 (prosjekter knyttet til frikjøp og konferansestøtte er ikke tatt med). Instituttet har arbeidet for å stimulere medarbeiderne til å delta i og bidra til eksternt finansierte forskningsprosjekter og til dannelse av flere interne forskergrupper ved instituttet. Arbeidet har en langsiktig karakter, men allerede nå ser vi en bevegelse i riktig retning med flere større, eksternfinansierte prosjekter.

Forskningscenteret ESOP utgjør fortsatt instituttets største eksternt finansierte satsning og var i 2013 i sitt syvende driftsår. Senteret har et meget aktivt og engasjerende forskningsmiljø som er en integrert del av instituttet. I 2013 var 90 personer tilknyttet senteret med tilsammen 30 årsverk. ESOP har stor ekstern aktivitet og arrangerte i 2013 fire workshops/konferanser og to public lectures. Forskningsstaben presenterer til stadighet senterets forskning for et større publikum og deltar også i

den offentlige debatt om de problemstillinger det forskes på. Senteret opplever meget stor interesse, både fra innland og utland. I 2013 delte senteret ut fem studentstipend til masterstudenter som skal skrive masteroppgave i 2014. ESOP delte også ut sin nasjonale pris på 25.000 kr. for beste masteroppgave med et klart fokus på kjønnsrelaterede tema. For en nærmere omtale av ESOPs aktiviteter fra 2007 til 2013 henvises det til dokumentene som ligger på senterets hjemmeside, herunder årsrapporten for 2013.

ESOP studerer sammenhengene mellom likhet, sosial organisering og økonomisk utvikling, både i rike og i fattige land. Senteret har en relativt stor ekstern prosjektportefølje. Instituttets to ERC grant som er omtalt over, er tilknyttet senteret. Macroinequality som ledes av Kjetil Storesletten, har velferdseffekter av offentlige omfordelingstiltak som et gjennomgående tema. GlNE som ledes av Bård Harstad, har satt seg som mål å utvikle både metode og anvendelse for politikk. ESOP er også partner i EU-prosjektet GRASP (*Growth And Sustainability Policies for Europe*) som er i avslutningsfasen. GRASP omfatter i alt 10 arbeidspakker der ESOP har ansvaret for *arbeidspakke 3: Social policies and growth* som undersøker interaksjonen mellom sosialpolitikk og økonomisk utvikling i Europa i et komparativt perspektiv. ESOP hadde et forskningssamarbeid fra 2009-2013 med Institutt for kulturstudier og orientalske språk ved UiO knyttet til prosjektet *The Gulf Research Unit*, finansiert av Forskningsrådet. Midlene ESOP fikk for dette samarbeidet, skulle blant annet finansiere en stipendiatstilling. Stipendiaten som var knyttet til dette prosjektet, disputerte i 2013. *European Strains* er et tverrfaglig prosjekt som ble opprettet 1. desember 2013. Midlene kommer fra Forskningsrådets Europa i Endring-program. *European Strains* forsker på krisen i Europa, europeisk migrasjon, økonomisk vekst og den økonomiske og politiske gjennomførbarheten av den europeiske samfunnsmodellen. Mer informasjon om ESOPs prosjekter fins på senterets hjemmeside.

Instituttet har et godt samarbeid med Frischsenteret. Instituttet har representanter i senterets styre og råd, og en rekke av instituttets ansatte er engasjert i bistillinger ved senteret. En rekke av forskerne ved Frischsenteret utfører oppgaver ved instituttet, i mange tilfeller som ansatte i II-stillinger. Instituttet samarbeider med Frischsenteret om flere av de eksterne prosjektene i instituttets prosjektportefølje. Det er enighet om at eksternt finansierte prosjekter ved instituttet kanaliseres gjennom Frischsenteret når forholdene ligger til rette for det, samt at Frischsenteret aktivt rekrutterer deltagere fra instituttet til egeninitierte prosjekter. Frikjøp skjer ved full kostnadsdekning inkludert overhead etter universitetets standardsatser.

Forskerutdannelse

De strategiske mål for instituttets forskerutdannelse er:

- Instituttet skal tilby utdannelse på doktorgradsnivå, som både retter seg mot forskerkarrierer og andre faglig krevende jobber i offentlig og privat sektor.
- Instituttet tar sikte på et samlet opptak på omkring 10 doktorgradskandidater i året og en styrking av interessen for doktorgradsstudier blant ferdige kandidater fra inn- og utland.
- Forskerutdannelsen tar sikte på et nivå tilsvarende det som tilbys ved gode universiteter i utlandet. Instituttet skal være den foretrukne tilbyder av forskerutdannelse innenfor samfunnsøkonomi i Norge, alene eller i allianse med utvalgte samarbeidspartnere.

For å nå de strategiske målene, har instituttet i 2013 videreført de tiltakene som tidligere er iverksatt, og som søker å utvikle strukturen, bedre kvaliteten og øke gjennomstrømmingen i programmet.

Også i 2013 ble opptaket gjennomført med felles søknadsfrist for stipendiater og søkere med ekstern finansiering.

Det var utlyst seks stipendiatstillinger, hvorav tre var tilknyttet ESOP, to var tilknyttet OFS og en var generell. Søkertallet var også i 2013 høyt, totalt 116 søkere. Antall søkere om opptak til doktorgradsprogrammet med ekstern finansiering har stabilisert seg. I 2012 var det fem søkere med ekstern finansiering, og i 2013 var det fire søkere, hvorav to ble tatt opp på programmet.

Programrådet vedtok høstsemesteret 2013 å innføre en spesialisering – «Avansert metode» - i begge masterprogrammene. Studieplanen for doktorgradsprogrammet endres, slik at det innføres et nytt forkunnskapskrav for å søke opptak til programmet. Forkunnskapskravet skal være at to av de tre obligatoriske emnene i mikroøkonomi, makroøkonomi og økonometri skal være bestått *før* opptak til doktorgradsprogrammet. Endringen er vedtatt innført fra opptaket i 2015. Samtidig ble det vedtatt å opprette et nytt obligatorisk emne i økonometri: ECON5100 – Avansert økonometri. Emnet undervises første gang høsten 2014.

Instituttet har hatt som målsetting å opprette en egen nettside for doktorgradskandidatene som er tatt opp på programmet. Arbeidet samordnes med fakultetets arbeid. Nettsidene vil bli en oversikt over alt en doktorgradskandidat har behov for av informasjon – fra opptaksavtaler, veiledning og opplæringsdelen, til arbeidet med avhandlingen og avslutning – inkludert forskrifter og regelverk. Instituttet vil i tillegg legge inn informasjon som er spesiell for vårt program.

Et av punktene der vårt program har regler som avviker noe fra resten av fakultetet, er kravet til artikkelbaserte avhandlinger. Det har hersket en del usikkerhet rundt dette med antall artikler og medforfattere. Problemstillingene har vært diskutert i ulike fora, og et forslag ble oversendt fakultetet høsten 2013.

Ordningen med midtveisevaluering – PhD-workshop – ble videreført i 2013. Det samme opplegget som tidligere år ble i grove trekk fulgt. Tidspunktet ble lagt litt senere i semesteret – 29.-30. oktober. Begrunnelsen var at kandidatene trengte litt mer tid til å bearbeide arbeidet som skulle leveres. Tidligere år har kandidatene levert et utkast som ble godkjent, mens i 2013 fikk arbeidene en litt mer formell karakter. Også i år hadde vi fire opponenter: professor Beata Smarzynska Javorcik,

førsteamanuensis Ingvild Almås, NHH, seniorforsker Snorre Kverndokk, Frischsenteret og professor Kjell-Erik Lommerud, UiB.

Det har tidligere vært misnøye med det obligatoriske kurset i vitenskapsteori som ble arrangert av fakultetet og senere av TIK. Flere av våre kandidater valgte å reise til NHH og følge et tilsvarende kurs der – MET510 – Scientific Methods. Dette kurset ga i flere år fritak for fakultetets kurs, men ga ikke fritak for etikkdelen. I 2013 søkte instituttet om å få etablere vårt eget kurs i vitenskapsteori – ECON9010 – Theory of Science for Economists.

Det ble arrangert totalt åtte doktorgradskurs i 2013. Av disse var tre regulære doktorgradskurs som gikk over hele semesteret, mens fem var av typen intensivkurs – tre gikk i vårsemesteret og to gikk i høstsemesteret.

Tabell 4 : Doktorgradskurs, intensivkurs

Tidspunkt:	Kurstittel:	Forelesere:
18-19. mars, 24-26. april	Topics in Empirical Trade and FDI	Beata S. Javorcik, Oxford
10-12. juni	Dynamic Incentives in the Absence of Commitment	Johannes Hörner, Yale
17-21. juni	Theory of Science for Economists	Prof. Erik Sørensen, NHH
Uke 34	Quantitative Research in International Trade	Andreas Moxnes, Dartmouth
2-6. september	Political Economy of Development	Prof. Eliana La Ferrara, University of Bocconi/ESOP

Ved utgangen av 2013 var totalt 51 kandidater registrert som doktorgradsstudenter ved instituttet. Av 20 eksterne kandidater var seks ansatt ved Statistisk sentralbyrå (hvorav én i et delt ansettelsesforhold mellom SSB og NUPI), seks ved Frischsenteret, én ved Telenor, én ved Institutt for samfunnsforskning, én ved Menon, én ved Forsvarets forskningsinstitutt og én ved Finans Norge (tidligere ansatt i Norges Bank). To kandidater var ansatt ved Helseledelse og helseøkonomi ved UiO, og én ved CEES, Institutt for biovitenskap, UiO.

Doktorgradsstudentene kommer fra mange forskjellige nasjoner i tillegg til Norge – Canada, Etiopia, Island, Italia, Russland og Tyskland. Det ble tatt opp totalt åtte nye studenter på programmet, hvorav seks stipendiater. I 2013 disputerte syv kandidater for doktorgraden – hvorav fem kvinner. Ved årsskiftet var det åtte avhandlinger til bedømmelse. En oversikt over disputasene er gitt i tabell 3 (en mer detaljert oversikt er gitt i vedlegg 8)

Tabell 5 : Doktorgradsstudenter

	2010	2011	2012	2013
Antall studenter ved inngangen til året	44	49	48	51
Nye studenter	12	8	11	8
Ferdige kandidater	7	6	7	7
Sluttet/skrevet ut		1	1	

Tabell 6: Doktordisputaser i 2013

Dato	Kandidat	Avhandling
05. feb	Lars Johannessen Kirkebøen	Determinants of educational choices and outcomes – five empirical essays on the economics of education.
22. feb	Sara Cools	Having it all. How children affect work and wages of men and women Income Households – 4 Essays on Children, Votes and Parent’s Labor Supply.
8. mai	Ragnhild Haugli Bråten	Morals, markets and the environment. An experimental approach.
15. mai	Ingrid Bjartveit Krüger	What's Oil Got to Do With It? - Essays on the Political Economy of Resource Rich Countries.
29. mai	Li Zhang	Contributions to the Analysis of Expenditures on Health Care, Disability Benefits and Sickness Pay.
3. jun	Jens Fredrik Baumgarten Skogstrøm	A Fresh Start - Four essays on the determinants of entrepreneurship.
28. nov	Kjersti Misje Østbakken	Essays on determinants of sickness absence: Wage policies, workplace effects, and gender differences.

Av kandidatene som disputerte i 2013, er én ansatt som forsker i Statistisk Sentralbyrå, én ved Institutt for samfunnsforskning, én som postdoktor ved BI, én ved Oslo Economics, én ved Menon og én som rådgiver i Kunnskapsdepartementet.

Undervisning

De strategiske mål for instituttets undervisning er:

- Instituttet skal være et førstevalg for studenter som ønsker en utdanning innen samfunnsøkonomi.
- Instituttet skal ha gode studieprogrammer som har stor tilstrømning av dyktige studenter og lite frafall.
- Instituttet skal legge til rette for god studentutveksling og internasjonalisering.

Instituttet tilbyr et treårig bachelorprogram i samfunnsøkonomi, et femårig masterprogram i samfunnsøkonomisk analyse, og et toårig masterprogram i samfunnsøkonomi. I tillegg samarbeider instituttet med Matematisk institutt om et treårig bachelorprogram i matematikk og økonomi og deltar i samarbeidet om tre tverrfaglige bachelorprogrammer ved SV-fakultetet; Internasjonale studier, Utviklingsstudier og Offentlig administrasjon og ledelse. Instituttet tilbyr også emner til studenter på andre programmer og enkeltemnestudenter ved universitetet.

Kort oppsummert har følgende momenter hatt innvirkning på instituttets arbeid med undervisningskvalitet i 2013:

- Instituttet har videreført ordningen med utvidet studiestart i regi av SV-fakultetet. Hovedelementer i ordningen har vært tilbud om workshop med såkalte PLUSS-faddere, samtale med en faglig mentor og tilbud om individuell veiledning med studiekonsulent. I tillegg har studenter på både bachelor og master blitt tilbudt egne workshops i regi av Karrieresenteret.
- Instituttet har ytterligere lagt til rette for bruk av elektroniske verktøy som eksempelvis Fronter i forbindelse med undervisning og oppgaveinnleveringer. Pr. 2013 er det innført innlevering av obligatoriske oppgaver i Fronter for så godt som alle emner på bachelornivå, og flere masteremner har tatt i bruk Fronter som et verktøy i undervisningen. Innlevering av masteroppgaver foregår nå også i Fronter.
- Etter søknad til fakultetet ble det høsten 2013 vedtatt å gjøre økonometri (ECON3150/ECON4150) obligatorisk på bachelor. Den nye ordningen vil implementeres for studenter med opptak fra og med høsten 2014. Arbeidet med nye studieplaner, nye nettsider og informasjon til studenter og søkere vil videreføres og ferdigstilles i løpet av første halvdel av 2014.
- Instituttet har styrket satsningen på forskningsrettet utdanning på masternivå gjennom endring av opptakskrav for PhD-programmet og innføring av studieretningen Avansert metode i det femårige programmet. Endringene er planlagt implementert fra høsten 2014. Det er også planlagt å lyse ut et stipend til masterstudenter som velger å avlegge to PhD-emner som del av masterstudiet sitt.
- Alle instituttets utvekslingsavtaler med universiteter/økonomiske institutter i Europa har blitt fornyet under rammeverket Erasmus+. Erasmus-avtalene løper til 2021, og sikrer en fortsatt bredde i studentenes utvekslingstilbud.

Opptak og tilstrømning bachelorprogram og femårig masterprogram

Ut fra søker tall for hovedopptaket 2013 synes det fortsatt å være en generell interesse for økonomifag ved Universitetet i Oslo. Tallene for førstevalgssøkere til det femårige programmet er stadig noe lavere enn for bachelor, men har økt fra året før. Antallet førstevalgssøkere til det treårige bachelorprogrammet har imidlertid opplevd en betraktelig nedgang. Det generelt høyere antallet

førstevalgssøkere til bachelorprogrammet kan ha en sammenheng med at dette programmet i motsetning til det femårige ikke har spesielle opptakskrav utover generell studiekompetanse, og opptaksrammene til dette programmet er også bredere. Det foregår til stadighet en viss bevegelse av studenter mellom de to programmene. Mesteparten av dette er studenter som søker seg fra bachelorprogrammet over til det femårige programmet. Slik bevegelse kan muligens forklare noe av økningen i søkertall til det femårige programmet. Det lavere søkertallet ser ikke ut til å ha ført med seg noen nedgang i poenggrense for bachelorprogrammet, med en poenggrense noe høyere enn året før, mens tallene er mer sammensatt for det femårige programmet.

Tabell 7: Opptak til bachelorprogrammet og master i samfunnsøkonomisk analyse

	2010	2011	2012	2013
Antall førstevalgssøkere				
- samfunnsøkonomisk analyse	99	108	74	92
- bachelor	270	316	401	333
Antall plasser				
- samfunnsøkonomisk analyse	50	50	45	50
- bachelor	95	95	100	95
Poenggrenser¹ (førstegangsvitnemål/ordinær)				
- samfunnsøkonomisk analyse	48,7/53	49,2/55	45,7/52,2	44,3/54,1
- bachelor	46,1/53,9	46,8/55,5	46,5/56,6	47,1/57

Opptak og tilstrømming toårig masterprogram

Det har vært en vesentlig økning i antall søkere, både norske og internasjonale, som har det 2-årige masterprogrammet i samfunnsøkonomi som første prioritet. Dette har ført til at poenggrensen for å komme inn på masterprogrammet i 2013 ble høyere enn på lenge. Dette kan sees i sammenheng med at det er flere studenter som tar økonomiutdanning og som ønsker en videre spesialisering på masternivå. Tilbakemelding fra studentene indikerer at de velger instituttets masterprogram fordi emneporteføljen er stor og faglig variert. For internasjonale søkere kan økningen sees i sammenheng med at nettsidene med informasjon til søkerne har blitt tydeligere og lettere å finne. Det er også en tendens til at flere internasjonale søkere søker seg til instituttet fordi utdanning i Norge er gratis.

Tabell 8: Opptak til de toårige masterprogrammene

	2010	2011	2012	2013
Antall søkere				
- samfunnsøkonomi	370	537	889	1125
- miljø- og utviklingsøkonomi	437	-	-	-
Antall nye studenter				
- samfunnsøkonomi	58	74	78	73
- miljø- og utviklingsøkonomi	20	-	-	-

Poenggrenser⁷

- samfunnsøkonomi (vår/høst)	63,18	63,13	62,80	63,4
- miljø- og utviklingsøkonomi	Ind.vurd	-	-	-

*Gjennomføring***Tabell 9: Antall registrerte programstudenter ved utgangen av året**

	2010	2011	2012	2013
Bachelor	217	218	179	195
Femårig master i samfunnsøkonomisk analyse	188	175	143	144
Master i samfunnsøkonomi	140	144	152	153
Master i miljø- og utviklingsøkonomi	51	30	13	5
Totalt	596	567	487	497

Tabell 10: Ferdige kandidater

	2011	2012	2013
Samfunnsøkonomisk analyse (5 år)	26	29	19
Master in Economics	42	48	49
Master in Environmental and Development Economics	14	12	4
Sum master	80	89	72
Bachelor	40	30	29
Sum alle programmer	114	119	101

Som bemerket i fjor, er tallene for ferdige kandidater på bachelornivå avhengige av rutiner for registrering av avlagte grader som er et samarbeid mellom fakultet og institutt. Tallet for 2013 kan dermed øke på et senere tidspunkt.

Instituttet har videreført ordningen med tidlig tildeling av veileder for masteroppgaven, i henholdsvis åttende og andre semester for studenter på det femårige og det toårige masterprogrammet.

Pris for beste foreleser

Studentene ved Økonomisk institutt tildelte stipendiat Bjørn Dapi prisen som «Årets foreleser» i 2013.

Utvidet studiestart og studiemiljø

Alle nye bachelorstudenter og studenter på det femårige masterprogrammet ved instituttet var i 2013 som i de to foregående år en del av ordningen utvidet studiestart (den såkalte PLUSS-ordningen) som koordineres av SV-fakultetet. Ordningen ble i 2013 noe nedskalert fra tidligere år, blant annet gjennom en annen påmeldingsordning for de nye studentene til å delta på de ulike tiltakene. Det ble som i fjor avholdt en workshop om studieteknikk fra en gruppe «eldre» studenter (såkalte PLUSS-

⁷ Poenggrense master: 65 = A, 64 = B, 63 = C, 62 = D, 61 = E. Opptak av utenlandske studenter foretas på grunnlag av individuell vurdering, da det er vanskelig å omregne karakterene til det norske system.

faddere), med tilbud om samtale med en faglig mentor i etterkant. De nye studentene fikk også tilbud om å skrive seg opp på en individuell veiledningssamtale med studiekonsulent. Ordningen med utvidet studiestart har vært lite benyttet av de nye studentene, og lav deltakelse på de ulike tiltakene legger grunnen for en ytterligere evaluering av ordningen foran neste års studiestart.

I slutten av september ble det arrangert en hyttetur for nye studenter på bachelor- og det femårige programmet i regi av studentforeningen Frederik, i tett samarbeid med instituttet. Det var cirka 35 deltakende på hytteturen, og den fremstod i følge studentene som et positivt tiltak både faglig og sosialt.

I tillegg ble studenter på andre semester på bachelor samt tredje og fjerde semester på masterprogrammet tilbudt en egen yrkes- og karriereorientert workshop i regi av Karrieresenteret. Deltakerne på disse workshopene var svært godt fornøyde med tilbudet, selv om det har vært noen utfordringer knyttet til lav påmelding.

Årets Schweigaard-forelesning, arrangert i starten av høstsemesteret, ble holdt av konsernsjef i DnB, Rune Bjerke.

Formidling og kunnskapsutveksling

De strategiske mål for instituttets formidling og kunnskapsutveksling er:

- Instituttet skal bidra til formidling og kunnskapsutveksling med omverdenen på de områder der instituttet besitter faglig kompetanse og komparative fortrinn, herunder delta aktivt i den nasjonale og internasjonale samfunnsøkonomiske debatt.
- Instituttet skal spesielt sørge for å holde god kontakt med institusjoner og miljøer som har særlige forutsetninger og behov for å nyttiggjøre seg av forskningsresultater.
- Formidlingen og kunnskapsutvekslingen skal bidra til å profilere instituttet overfor omverdenen som en velfungerende og åpen undervisnings- og forskningsinstitusjon.

Formidlingen skjer i stor grad gjennom faglige konferanser, interne og eksterne seminarer, offentlige utvalg og ekspertgrupper, opptreden som sakkyndig, utarbeidelse av utredninger samt publisering i nasjonale og internasjonale fagtidsskrifter som retter seg mot ikke-akademiske fagøkonomer. Mange av instituttets ansatte har vært aktive på disse områdene i 2013. En oversikt over ansattes populærvitenskapelige bidrag/mediebidrag er gitt i vedlegg 5C.

Ansatte har blant annet deltatt i følgende offentlige utvalg: Tariffnemnda (Steinar Holden), The Lancet Commission for Investing in Health (Karen Helene Ulltveit-Moe), Finansdepartementets Rådgivende utvalg for modell og metodespørsmål (Steinar Holden, leder av utvalget), Rådgivende forum for Skatteutvalget (Diderik Lund, leder av utvalget), Offentlig utvalg om lønnsdannelsen (Steinar Holden, leder av utvalget).

Instituttet arrangerte det årlige seminaret for Stortingets finanskomité, representanter for Regjeringen, de politiske partier, offentlig forvaltning, næringslivs- og arbeidslivsorganisasjoner, forskere og media 10. januar. Temaet for seminaret var: Norge i verden – trender som påvirker oss.

SV-fakultetet feiret 50 år i 2013, og instituttet deltok med foredrag og i debatter i tilknytning til jubileumsmarkeringen som fant sted i begynnelsen av september. Instituttet hadde også en stand i teltet på plassen der besøkende blant annet kunne trekke lodd i Livslotteriet og få et innblikk i Økonomisk institutts historie.

100-årsjubiléet for kvinners rett til å stemme ble markert med Public Lecture 4. oktober med tittel *The Female Vote and the Status of Women*. ESOP stod for arrangementet, og ESOPs pris for beste masteroppgave i 2011 og 2012 om kjønnsrelaterte spørsmål ble delt ut.

Instituttet har i løpet av 2013 jobbet med å forbedre de engelske websidene, spesielt er det jobbet med forskningssidene og for-ansattssidene. Rutinene for vedlikehold av sidene er forbedret, og er nå nede i rundt null i lenkebrudd. Så langt det er mulig, oppdateres personpresentasjonssidene tidlig i høstsemestret. Det er også igangsatt et arbeid for å få til en bedre samordning mellom ESOPs nettsider og instituttets øvrige nettsider, slik at integreringen av sidene skal bli enklere når ESOP opphører som eget forskningscenter.

Personale, organisasjon og økonomi

De strategiske mål for instituttets personale, organisasjon og økonomi er:

- Instituttets personalpolitikk skal bidra til å tiltrekke og utvikle høyt kvalifiserte medarbeidere til alle stillingstyper, herunder utenlandske forskere. Instituttet skal være kjent som en attraktiv, utfordrende og utviklende arbeidsplass for alle medarbeidere. Instituttet ønsker en høyere andel kvinner blant de vitenskapelig ansatte.
- Instituttet skal inngå i universitetets samlede organisasjon med betydelig grad av ledelsesmessig og økonomisk autonomi. Ansvarsforholdene til overliggende ledelsesnivåer skal være klare og tydelige.
- Instituttets administrasjon, IT-støtte og andre støttefunksjoner skal være blant de mest effektive og velfungerende sammenlignet med tilsvarende funksjoner innenfor og utenfor universitetet.
- Instituttet skal ha en transparent og robust økonomi som skal sikre tilstrekkelig frihet for en vellykket utvikling av forskning, utdanning og formidling.

Instituttets ledelse besto i 2013 av Nils-Henrik M. von der Fehr (leder) og Steinar Holden (nestleder). Den administrative ledelse bestod av Merethe Aase (kontorsjef) og Johannes Elgvin (forskningsadministrativ leder).

Tabell 11: Instituttstyret

Styremedlemmer 2013:

Nils-Henrik von der Fehr, leder instituttstyret

Steinar Holden, nestleder

Fast vitenskapelig tilsatte

Karen Helene Ulltveit-Moe

Halvor Mehlum

Michael Hoel

Vararepresentanter

1. Nico Keilman

2. Tone Ognedal

3. Kjetil Storesletten

4. Kjell Arne Brekke

5. Asbjørn Rødseth

6. Karl Ove Moene

7. Jo Thori Lind

8. Karine Nyborg

9. Vidar Christiansen,

10. Jon Vislie

11. Nils Christian Framstad

12. Ragnar Nymoen

Midlertidig vitenskapelig tilsatte

Katinka Holtsmark

Vararepresentanter

Askill Halse

Anders G. Kjelsrud

Teknisk-administrativt tilsatte

Ingunn Skjerve

Vararepresentanter

1. Rhiana Bergh-Seeley

2. Tone Enger

3. Kaya Sverre

Studentrepresentanter

Iman Ghayoornia (vår-13)

Jon Ellingsen (vår-13)

Ragnhild Sjoner Syrstad (høst-13)

Anders Skjærholt (høst-13)

Vararepresentant

Morten Grinna Normann (vår-13)

Karine S. Johannessen (vår-13)

Ester Rønsen (høst-13)

Maria Engeseth (høst-13)

Styret avholdt i alt 7 møter.

Regnskapsresultatet for 2013 viser et overskudd på 5,8 millioner kroner for instituttets basismidler, og samlede ubrukte midler (inklusive eksternt finansierte prosjekter) er 17,8 millioner kroner. Alle de overførte midlene i eksternt finansierte prosjekter er imidlertid allerede satt av til fremtidig aktivitet. Instituttet har et godt handlingsrom fremover, og det er for kommende femårsperiode planlagt å utlyse minst én fast stilling hvert år.

Instituttets inntekter fra eksternt finansiert virksomhet viser en økning i 2013. Blant de nyoppstartede prosjektene i 2013 var Kjetil Storeslettens ERC Advanced Grant og det NFR-finansierte prosjektet European Strains ledet av Kalle Moene.

Etter anbefaling fra fagkomitéen og styret for Trygve Haavelmos fond besluttet instituttet i 2013 å selge de to hyttene i Skurdalen som var overdratt til fondet i gavebrev fra Trygve Haavelmo i 1999. Salgsinntektene er lagt til grunnkapitalen i fondet.

Tre fast ansatte sluttet i løpet av 2013. Det er inngått ti emeritusavtaler om arbeidsplass/tilknytning til instituttet. Instituttet ansatte fire personer i faste stillinger i 2013. En oversikt over alle ansatte finnes i vedlegg 11.

Tabell 12: Nye fast ansatte 2013

22.04.13	Stina Petersen, seniorkonsulent
01.05.13	Marcus Hagedorn, professor
01.07.13	Andreas Moxnes, førsteamanuensis

Tabell 13: Fast ansatte som sluttet i 2013

31.03.13	Tore Schweder, professor
31.07.13	Harald Erik Goldstein, førsteamanuensis
01.09.13	Erik Biørn, professor
09.12.13	Ingunn Skjerve, seniorkonsulent

Instituttet har i 2013 evaluert ansettelsesprosessen for postdoktorer, og styret har vedtatt hvordan rutine for rekruttering skal være fremover, blant annet hvilke kanaler som skal benyttes for kunngjøring, og hvilke arbeidsmarkeder instituttet skal prioritere å delta på.

Instituttets retningslinjer for opprykk til professor ble i 2013 godkjent av fakultetet.

Instituttet søkte om likestillingsmidler i 2013, og fikk innvilget 50 % finansiering av en II-stilling knyttet til OFS og fire gjesteopphold for kvinnelige forskere. Instituttet fikk også kr. 100.000 til driftsmidler til kvinnelige stipendiater og postdoktorer. For å bedre rekrutteringen av kvinner til vitenskapelige stillinger, videreføres ordningen med at aktuelle kvinnelige søkere kontaktes direkte med informasjon om ledige fast vitenskapelige stillinger.

Instituttet har fortsatt arbeidet med å vurdere administrativ ressursbruk (omfang og prioriterte områder), og ansatte i 2013 en ny forskningskonsulent for å styrke forskningsvirksomheten. Forskningsadministrativ leder har personalansvaret for forskningskonsulenten.

Instituttet har videreført ordningen med at eksterne doktorgradskandidater må oppholde seg ved instituttet i til sammen to semestre. To kandidater hadde arbeidsplass ved instituttet våren 2013 og to kandidater høsten 2013.

Instituttet deltok i 2013 i en kartlegging av instituttens arealbehov og bruk av kontorer, og fakultetet har konkludert med at den enkelte enhet inntil videre skal beholde de arealer man i dag disponerer.

Instituttet har arbeidet videre med arbeidsmiljøtiltak i 2013. Seminar-/pauserom i 10. etasje ble pusset opp og møblene på studentarealet i 12. etasje ble skiftet ut. Det ble også montert innvendige persienner på alle vestvendte kontorer i 10., 11. og 12. etasje.

I 2013 ble AURA tatt i bruk som nytt ressursstyringsverktøy for undervisning (og oversikt over ansattes timeregnskap). AURA benyttes også ved kontrakter og utbetaling til timelærere og sensorer.

Instituttet arrangerte to interne halvdagsseminarer også i 2013. På seminaret i juni – som ble kombinert med sommeravslutning – ble det diskutert hvilke krav man skal sette til en doktoravhandling (antall papers ved hhv. eneforfatter- og medforfatterskap). Spørsmål rundt rekruttering ble også tatt opp. På seminaret i desember – som ble kombinert med årsavslutning – ble idéer til tverrfaglige forskningsprosjekter presentert, og det ble også diskutert hvordan man best kan gi studenter feedback og stimulere til engasjement og egenaktivitet.